

KVALITETSDEKLARATION

Försäkringsföretagens årsredogörelse

Ämnesområde
Finansmarknad

Statistikområde
Försäkring

Produktkod
FM0502

Referenstid
2019

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	9
5.3 Sam användbarhet i övrigt	9
5.4 Numerisk överrensstämmelse	10
Allmänna uppgifter	10
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	10
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	10
C Bevarande och gallring	10
D Uppgiftsskyldighet	10
E EU-reglering och internationell rapportering	10
F Historik	11
G Kontaktuppgifter	11

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet är att på årsbasis redovisa uppgifter om försäkringsföretagens resultat- och balansräkning. Information erhålls även av resultatanalysen, det vill säga resultatet uppdelat efter försäkringsgren.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Uppgifterna används av Finansinspektionen för det löpande tillsynsarbetet. Statistiska centralbyrån använder uppgifterna för upprättande av finans- och nationalräkenskaperna, där statistiken utgör ett viktigt underlag. Statistiken används också till flera olika leveranser, exempelvis till internationella organisationer såsom OECD och Eurostat. Andra användare av statistiken är exempelvis Riksbanken, Finansdepartementet, Svensk Försäkring, försäkringsbranschen med flera.

De uppgifter som innefattas i dessa leveranser rör primärt följande områden:

- Fördelning av placeringsslag av pensionsavsättningar.
- Premieintäkter med nedbrytning på direkt- och återförsäkring, svenska risker och utländska risker samt viss uppdelning på gränsöverskridande verksamhet.
- Rörelseanalys av försäkringsföretagen. Analysen innefattar information som produktionsvärde, driftskostnader, antal anställda och liknande. Den innefattar dock ej riskanalys.
- Information om det svenska pensionssystemet samt dess placeringar. Försäkringsföretagens årsredogörelser står endast för en delmängd av denna information.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken behandlar samtliga svenska försäkringsföretag som står under tillsyn för bedrivande av försäkringsverksamhet. Denna ram utgör även undersökningens mål- och intressepopulationer. Undersökningen behandlar främst försäkringsföretagens resultat och balansuppgifter. Uppdelning per försäkringsgren existerar i viss mån. Statistiken redovisas i miljoner kronor och är uppdelad på riksföretag inom liv- och skadeförsäkring samt större lokala skadeförsäkringsföretag. Referenstid för redovisade värden är den sista december 2019 för balansräkningens stockuppgifter samt år 2019 för resultaträkningens flödesuppgifter.

1.2.1 Objekt och population

Undersökningen belyser en årsredogörelse för svenska försäkringsbolag. Dock ingår inte samtliga försäkringsbolag i undersökningens intressepopulation. Den population som önskar täckas av undersökningen bestäms av Finansinspektionens tillsynsverksamhet. Om ett företag som stått under tillsyn vid tidigare tidpunkter av någon anledning ej är under tillsyn vid en

kommande tidsperiod kommer bolaget således ej längre vara en del av intressepopulationen.

Eftersom de bolag som täcks i intressepopulationen är skyldiga att lämna in uppgifter till Finansinspektionen sammanfaller mål- och observationspopulationer naturligt med intressepopulationen.

Följden av detta är att samtliga svenska riks företag för liv- och skadeförsäkring samt alla större lokala skadeförsäkringsföretag ingår i undersökningen, medan mindre lokala skadeförsäkringsföretag ej ingår. Den aggregerade balansomslutningen för dessa bolag utgör mindre än 0,5 procent av motsvarande aggregerade siffra för de riksomslutande skadeförsäkringsföretagen.

1.2.2 Variabler

Rapporten innehåller huvudsakligen uppgifter om företagens resultat- och balansräkningar på totalnivå. Resultatredovisningen finns även uppdelad på försäkringsgrenar. Exempel på variabler som presenteras är premieintäkt och utbetalda ersättningar.

I likhet med population definieras intresse-, samt målvariabler utifrån den tillsyn som Finansinspektionen ålägger försäkringsföretagen. Den föreskrift som styr rapporteringen definierar vilka uppgifter som försäkringsföretagen är skyldiga att rapportera. Dessa kan vara olika beroende på exempelvis storleken av ett företags verksamhet samt eventuella undantag ett företag kan ha medgivits av Finansinspektionen. Därav sammanfaller även observationsvariablerna med undersökningens intresse- och målvariabler.

De variabler som samlas in framgår av FFFS 2011:33, FFFS 2011:34 och FFFS 2015:13 som ges ut av Finansinspektionen. Författningssamlingarna kan beställas från Finansinspektionen eller hämtas på deras hemsida (www.fi.se).

Från och med 2016 är inte försäkringsföretag som har en balansomslutning på under en miljard kronor rapporteringsskyldiga på flik E, Specifikation av resultatuppgifter – år, FFFS 2015:13.

1.2.3 Statistiska mått

Totalsummor redovisas i miljoner kronor. Vissa variabler redovisas även som relativa tal i förhållande till premieintäkter för egen räkning.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken presenteras uppdelad på livförsäkringsföretag, riksomslutande skadeförsäkringsföretag och större lokala skadeförsäkringsföretag.

1.2.5 Referenstider

För balansräkningens stockuppgifter avses sista december 2019 och för resultaträkningens flödesuppgifter avses aktuellt räkenskapsår. Den sista december 2019 är även referenstid för undersökningens mål- och intressepopulation.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Detta är en totalundersökning (se avsnitt 1.2.1 samt 1.2.2 ovan) där uppgifterna även används i Finansinspektionens tillsyn. Ekonomiska uppgifter hämtas eller beräknas direkt från företagens redovisning, vilket möjliggör bra kvalitet på statistiken. Statistikvärden bedöms därför svara väl mot de målstorheter som de skattar. Uppgifterna granskas på makronivå innan publicering. Alla aggregerade belopp som avviker i en rimlighetsbedömning granskas även på mikronivå. Statistiken baseras på de uppgifter som rapporteras av uppgiftslämnarna. Redovisningen avser svenska riksföretag för skadeförsäkring och livförsäkring samt större lokala skadebolag.

Ingen skattning genomförs i undersökningen, varför publicerade punkttestimat därmed heller ej är beroende av någon typ av antaganden. De statistikvärden som publiceras bedöms svara väl mot de målstorheter som önskas skattas. Detta då undersökningen innefattar endast ett mycket begränsat antal källor till diskrepans mellan de två värdena, samtliga bedömda som små risker.

Utifrån erfarenhet existerar ingen uppfattning om att olika uppgifter skulle vara förknippade med olika tendenser till felrapportering från företagens sida. De statistikvärden som presenteras bedöms därför vara förknippade med liknande osäkerheter.

2.2 Osäkerhetskällor

Den största källan till osäkerhet i statistiken är fel uppkomna då uppgiftslämnare fyller i blanketter. Misstag vid hanteringen av den inkomna informationen är givetvis en möjlighet, men risken för att fel skulle uppstå i ledet från insamlad information till publicerad statistik anses liten.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken. Samtliga rikstäckande liv- och skadeförsäkringsföretag samt större lokala skadeförsäkringsföretag totalundersöks.

2.2.2 Ramtäckning

Finansinspektionen utfärdar tillstånd att bedriva försäkringsverksamhet och fastställer utifrån detta de uppgiftslämnarskyldiga företagen. Statistiken avser svenska försäkringsföretag, vilket inkluderar samtliga svenska riksföretag för liv- och skadeförsäkring samt större lokala skadeförsäkringsföretag.

Då intressepopulationen definieras utifrån Finansinspektionens tillsynsverksamhet sammanfaller den med både mål- och observationspopulationer. Eftersom de företag som står under tillsyn är skyldiga att rapportera de variabler som presenteras i den här undersökningen täcker rampopulationen naturligt målpopulationen.

2.2.3 Mätning

Statistiska centralbyrån bedömer att uppgiftslämnarna inte har några större problem att förstå vilka uppgifter som efterfrågas utifrån gällande regelverk eller att det kan finnas några problem att finna uppgifterna i bokföringen. Primäruppgifterna insamlas elektroniskt och en kontroll av data görs redan i samband med rapportering då frågeformulär med summeringsfel inte kan rapporteras till Finansinspektionen. Detta är ett av skälen till att säkerheten i statistiken bedöms som god, med små möjligheter till att mätfel skulle uppstå.

2.2.4 Bortfall

Inget objektbortfall förekommer, ej heller partiellt bortfall.

2.2.5 Bearbetning

Finansinspektionen är ansvarig för granskning av de rapporter som ligger till grund för statistiken. SCB genomför även vissa kontroller av tidsserier vid mottagande av filleverans samt vid publicering. Skulle enskilda institut identifieras som bakomliggande oväntade värden på aggregerad nivå tas frågan om dessa företags rapporter upp med Finansinspektionen som vid behov hör av sig till företagen i fråga.

Framställningen av resultattabeller är relativt enkel då det är en totalundersökning utan bortfall. Publiceringen överensstämmer i hög utsträckning med blanketten för inrapportering. Risken för bearbetningsfel anses därför mycket liten.

2.2.6 Modellantaganden

Samtliga försäkringsbolag med en balansomslutning överstigande 1 miljard kronor rapporterar resultat per kvartals och erfordras därför endast rapportera en specifikation av resultaträkningen i sin årsredovisning. De försäkringsföretag som har en balansomslutning som understiger sagda gräns rapporterar i stället resultat på årsbasis och är då inte anmodade att lämna in denna specifikation av resultaträkningen som en del av sin årsredogörelse. Vissa företag har beviljats undantag av Finansinspektionen. Dessa rapporterar då i stället enligt FFFS 2011:34. I statistiken (likaväl som intresse-, mål- och rampopulationer) ingår samtliga svenska försäkringsföretag undantaget vissa mindre bolag som beviljats dispens av Finansinspektionen.

Mindre lokala skadeförsäkringsföretag omfattas inte av statistiken. Då denna grupp beräknas utgöra mindre än 0,5 % av balansomslutningen för de rikstäckande skadeförsäkringsföretagen uppskattas detta inte bidra i större utsträckning till osäkerhet i statistiken.

Eftersom intresse-, mål och observationspopulationer följer tillsynsverksamheten innebär inte detta att några typer av antaganden förs in i modellen.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Denna kvalitetsdeklaration avser enbart den slutliga statistiken .

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

I slutet av augusti publiceras en statistiknyhet tillsammans med tabeller i excel. För exakta publiceringsdatum se publiceringskalendern på www.scb.se. Framställningstiden för statistiken är således åtta månader.

3.2 Frekvens

Rapportering för uppgiftslämnarna sker på årsbasis till Finansinspektionen. Samma tidsintervall gäller även för Statistiska centralbyråns publicering av produkten. Även målstorheternas referenstid är årlig, men målstorheternas definition kan ändras på annat datum.

3.3 Punktlighet

Publicering har skett enligt publiceringsplan för serien Sveriges officiella statistik.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Försäkringsföretagens årsredogörelser publiceras i Statistiskt meddelande på svenska med inslag av engelska. I samband med att ett Statistiskt meddelande publiceras läggs även en statistiknyhet ut på svenska och engelska. Statistiskt meddelande och statistiknyhet hittas på Statistiska centralbyråns hemsida www.scb.se, under Hitta statistik/Ämnesområde Finansmarknad eller direkt på www.scb.se/fm0502. Statistiken publiceras inte i Statistikdatabasen.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Specialbearbetningar kan göras av Statistiska centralbyrån på beställning mot ersättning enligt fastställd taxa. Publicerade tabeller finns tillgängliga i Excel-format.

För frågor angående primärdata för enskilda företag hänvisas till Finansinspektionen.

4.3 Presentation

Utförliga tabeller över försäkringsföretagens balansräkning, resultaträkning och resultatanalys presenteras.

4.4 Dokumentation

Uppgiftsinsamlingen regleras av nedanstående författningssamlingar. I dessa finns information till stöd för förståelse och tolkning av statistiken. Författningssamlingarna finns tillgängliga på Finansinspektionens hemsida www.fi.se.

- "Föreskrifter om svenska skadeförsäkringsföretags skyldighet att rapportera årsbokslutsuppgifter" (FFFS 2008:21)

- "Föreskrifter om svenska livförsäkringsföretags skyldighet att rapportera årsbokslutsuppgifter" (FFFS 2008:22)
- "Föreskrifter om ändring i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:21) om svenska skadeförsäkringsbolags skyldighet att rapportera årsbokslutsuppgifter" (FFFS 2011:33)
- "Föreskrifter om ändring i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:22) om svenska livförsäkringsbolags skyldighet att rapportera årsbokslutsuppgifter" (FFFS 2011:34)
- "Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om tillsynsrapportering för försäkringsrörelse" (FFFS 2015:13)

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Undersökningarna har genomförts med väsentligen samma metodik sedan 1985.

1996 infördes nya redovisningsregler varvid vissa tidseriebrott uppstod, främst vad avser driftskostnader och försäkringsersättningar. Vidare infördes faktiska värden i balansräkningen. Vissa möjligheter att jämföra utvecklingen mot tidigare år finns dock i och med att flertalet variabler återfinns (eventuellt med ändrade definitioner) för dessa år.

2001 ändrades blanketten i mindre omfattning, främst vad det gäller driftskostnaderna som finfördelas mer än i årsredovisningen. För anskaffningskostnadernas uppdelning i provisionskostnader och övriga anskaffningskostnader inkluderades i provisionskostnaderna provisioner till egen personal.

2006 ändrades de övergripande försäkringsklasserna i resultatanalysen för livförsäkringsföretagen. Från att tidigare varit uppdelad på individuell försäkring och gruppörsäkring övergick uppdelningen på tjänstepensionsförsäkring och övrig försäkring.

2007 ställdes krav på finansiella företag att tillämpa det internationella regelverket IFRS (International Financial Reporting Standards). För svenska moderbolag gäller så kallad lagbegränsad IFRS där svensk redovisningslag och Finansinspektionens författningar medför vissa begränsningar i tillämpningen av IFRS. Onoterade företag har sedan 2005 kunnat välja att tillämpa äldre redovisningsregler med vissa övergångsbestämmelser.

IFRS är ett mycket omfattande och komplext regelverk som berör många olika delar i redovisningen. Eftersom att företagen haft olika möjligheter från när de börjar tillämpa IFRS har företagen under en tid använt olika redovisningsprinciper vilket kan försvåra jämförbarheten mellan åren.

Övergången till IFRS påverkar i stor utsträckning hur fondförsäkringar klassificeras i livförsäkringsföretagen. IFRS föreskriver en uppdelning mellan försäkringsavtal vilka innebär ett betydande risköverförande och finansiella avtal (även kallat investeringsavtal) vilka inte innebär en betydande risköverföring. Premieinkomster och försäkringsersättningar rörande finansiella avtal redovisas under IFRS ej längre i resultaträkningen. Däremot redovisas finansiella avtal fortfarande i balansräkningen. I regel har

livförsäkringsföretagen klassat alla eller en stor del av fondförsäkringarna som finansiella avtal. Eftersom den största delen av fondförsäkringar och andra finansiella avtal inte längre redovisas i resultaträkningen sjunker premieinkomst och försäkringsersättningar för dessa poster betydligt jämfört med tidigare. Till följd av ändrade redovisningsprinciper är den totala premieinkomsten för livförsäkringsföretagen inte jämförbar med tidigare år.

2008 tillkom nya rapporteringsregler för försäkringsföretagen. Livföretagen ska med de nya reglerna lämna färre uppgifter från bland annat balans- och resultaträkning samt om försäkringsbeståndet till Finansinspektionen. Skyldigheten att rapportera räntenivåer och kollektiv konsolidering upphör även för företagen. Däremot tillkommer krav på uppgifter om försäkringstekniska avsättningar för kort sjuk- och olycksfallsförsäkring. Även skadeförsäkringsföretagen rapporterar sedan 2008 färre uppgifter från balans- och resultaträkning till Finansinspektionen. Däremot tillkommer nya krav på att lämna en analys av dödlighetsantaganaden i fastställda skadelivräntor. Solvensrapporteringen har anpassats till återförsäkringsdirektivet.

2011 tillkom bland annat nya rapporteringsregler för försäkringsföretagen. Det var på grund av den nya försäkringsrörelseregleringen (2010:2043) som gjorde det nödvändigt att införa nya poster. Livförsäkringsföretagen ska med de nya reglerna lämna fler uppgifter från balans- och resultaträkningen samt en rad tillägg och ändringar i specifikationen över försäkringsbeståndet. Antalet nya variabler uppgick till 52 stycken sammanlagt för livförsäkringsföretagen. För skadeförsäkringsföretagen uppgick de nya variablerna till tre stycken balansräkningsposter.

2016 ändrades rapporteringsreglerna för försäkringsföretagen som följd av genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG, S2-direktivet (inklusive de ändringar som har införts genom det så kallade Omnibus 2-direktivet). I samband med S2-direktivet införde Finansinspektionen dessutom regler om tillsynsrapportering. Sammantaget innebar de nya reglerna genomgripande förändringar av den svenska försäkringsrörelseregleringen. För försäkringsföretagen innebar förändringen att rapportering sedan 2016 sker på blanketten *Kompletterande tillsynsrapportering*, se FFFS 2015:13. Företag som undantas den nya rapporteringen rapporterar även fortsättningsvis enligt tidigare.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Internationellt kan vissa uppgifter jämföras tack vare det arbete som utförts av olika internationella organisationer och myndigheter i form av regleringar. Se vidare avsnitt E nedan. En mer detaljerad motparts fördelning avseende placeringstillgångar för försäkringsföretagen publiceras kvartalsvis i Kapitalplaceringar (FM0501) där sektorindelningen baseras på INSEKT 2014 (Standard för institutionell sektorindelning 2014). Standarden är utarbetad och fastställd av Statistiska centralbyrån.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken används som underlag till flertalet leveranser samt national- och finansräkenskaperna. Populationen överensstämmer med Försäkringsföretagens Kapitalplaceringar (FM0501) där finare nedbrytning av placeringstillgångar publiceras.

5.4 Numerisk överrensstämmelse

Inga brister har noterats vad gäller den numeriska överrensstämmelsen mellan olika statistikvärden.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Försäkringsföretagens årsredogörelse utgör en del av Sveriges officiella statistik. För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

Statistiska centralbyråns eventuella åtaganden beträffande affärssekretess, konfidentialitet eller liknande begränsas av reglerna om offentlighet och sekretess i 2 kap. tryckfrihetsförordningen (TF) och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Regler om affärssekretess finns i 19 kap. 1-3 §§ samt 31 kap. 12-15 §§ och 18-19 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Enskild uppdragsgivare som förutsätter att uppdragssekretess ska gälla för uppdraget enligt 31 kap. 12 § bör underrätta Statistiska centralbyrån om detta senast i samband med accept. Hos Finansinspektionen är uppgifterna rörande balansräkning, resultaträkning och resultatanalys offentlig handling och saknas således sekretesskydd.

Undersökningen innefattar ej personuppgifter.

C Bevarande och gallring

Grundmaterialet arkiveras av Finansinspektionen. Gallring utförs ej. Primärdata lagras både av Finansinspektionen och SCB. SCB:s lagring av primärdata är ett subset av en total mängd data som lagras av Finansinspektionen.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043). Enligt denna lag får Finansinspektionen meddela föreskrifter om svenska försäkringsföretags skyldighet att lämna uppgifter. Finansinspektionen föreskriver uppgiftsskyldighet med stöd av 7 kap. 2 § försäkringsrörelseförordningen (2011:257) och 5 § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken regleras av direktiv 91/674/EEG, 2009/138/EG samt förordning (EG) 1225/1999, 1226/1999, 1227/1999 och 1228/1999.

Uppgifterna ingår i internationella leveranser till bland annat Eurostat och OECD. Genom användning i finans- och nationalräkenskaperna ingår uppgifterna även i dessa ämnesområdens internationella rapportering.

F Historik

Statistiska centralbyrån har varit ansvarig producent av statistiken sedan 2007. Undersökningen är årsvis. Blanketterna för rapportering har förändrats inför 2008, 2011 samt 2016 års rapportering. Blankettförändringar har inneburit att vissa poster har tagits bort medan andra poster har lagts till i rapporteringsblanketten. För mer detaljerad beskrivning av förändringarna se avsnitt 5:1.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Finansinspektionen
Kontaktinformation	Jens Viklund
E-post	förnamn.efternamn@fi.se
Telefon	08-787 82 92